

Aleg 854

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowych funduszków pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910.

Wysoki Sejmie!

Wedle sprawozdania Wydziału krajowego z 23. sierpnia 1910 istnieją pod zarządem Wydziału krajowego trzy fundusze pożyczkowe na budowę koszar dla wojska, a mianowicie:

- I. krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k. wojska;
- II. krajowy fundusz byłego galicyjskiego korpusu ochotników z roku 1859;
- III. fundusz na budowę koszar krajowych dla c. i k. wojska.

ad I. Dotacje, z których ten fundusz został utworzony			
wynosiły pierwotnie	2,783.000	K — h	
Zapasy kasowy z dniem 30. czerwca 1910 wynosił	463.064	„ 75 „	
Z dniem 30. czerwca 1910 pozostaje na pożyczkach	2,523.100	K 67 h	
Po doliczeniu do udzielonych pożyczek zapasy kasowego	463.064	„ 75 „	
okazuje się czysty stan czynny funduszu z dniem 30. czerwca 1910	2,986.165	K 42 h	
zatem okazuje się przyrost funduszu o	203.165	„ 42 „	
z czego przypada:			
a) na odsetki z lokacji zapasowej gotówki	193.211	„ 62 „	
b) na odsetki zwłoki od rat nieuiszozonych w terminie	9.953	„ 80 „	
W czasie od 30. czerwca 1909 wypłacono tytułem pożyczek:			
1. gminie miasta Sanoka na rachunek przyręczonej pożyczki 300.000 K jako pierwszą ratę	150.000	„ — „	
2. gminie miasta Sambora na rachunek przyręczonej pożyczki 350.000 K jako pierwszą ratę	116.666	„ — „	
3. gminie miasta Stryja na rachunek przyręczonej pożyczki 360.000 K jako pierwszą ratę	120.000	„ — „	
Ponadto przyręczone pożyczkę gminie miasta Stanisławowa jeszcze w roku 1906 w sumie	300 000	„ — „	
płatną w latach 1907, 1908 i 1909 jednakże nie podjętą, dlatego prolongowano ją do wypłaty w roku 1910, 1911 i 1912.			
Wreszcie przyręczone gminie miasta Jarosławia pożyczkę w kwocie	30.000	„ — „	
płatną w roku 1912.			

ad II. Fundusz ten w chwili odebrania go od rządu wynosił	103.558 K	87 h
Czysty stan funduszu tego z dniem 30. czerwca 1910 wynosi	146.847	„ 80 „
wskutek czego okazuje się przyrost	43.288	„ 93 „

powstały z odsetek z lokacyi zapasowej gotówki.

I fundusz w mowie będący służy na udzielanie bezprocentowych pożyczek, które w miarę wpływów udzielane bywają.

ad III. Fundusz ten powstał z pożyczki przez kraj zaciągniętej w galicyjskim funduszu propinacyjnym w sumie 3,000.000 K.

Raty pożyczki tej spłacane są z dochodów przypadających od Skarbu Państwa jako wynagrodzenie za użytkowanie koszar, a nadto z odsetek z lokacyi zapasowej gotówki.

Dług z dniem 30. czerwca 1910 roku wynosił	1,316.000 K	— h
zmniejszył się zatem o sumę	1,684 000	„ — „

Na posiedzeniu dnia 1. października 1909 powziął Wysoki Sejm prócz uchwały przyjmującej do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. marca 1908 do 30. czerwca 1909 — także uchwałę wzywającą c. k. Rząd, ażeby wdrożono przez c. k. organa podatkowe sprawę opodatkowania koszar i innych budynków przez kraj na umieszczenie wojska przeznaczonych, podatkiem domowo-czynszowym, zbadał i spowodował stanowcze zaniechanie akcji rozwiniętej w tym kierunku.

Ministerstwo Skarbu reskrytem z 15. grudnia 1909 l. 85.166 oznajmiło, że stanowisko administracyi skarbowej w sprawie opodatkowania koszar przez kraj wybudowanych wyluszczone zostało dokładnie w decyzji Ministerstwa Skarbu z 28. stycznia 1908 l. 59.352, którą nie uwzględniono rekursu Wydziału krajowego przeciw orzeczeniu krajowej Dyrekcyi Skarbu w sprawie opodatkowania koszar krajowych.

Nadto c. k. Ministerstwo Skarbu zaznaczyło, że wobec tego, iż Wydział krajowy przeciw tej decyzji wniósł zażalenie do c. k. Trybunału administracyjnego, należy wyczekać, co władza kompetentna w tej sprawie postanowi i że wskutek tego administracya skarbowa nie może, co z ubolewaniem podnosi, uwzględnić uchwały Sejmu galicyjskiego.

Jak w poprzednim sprawozdaniu Komisji administracyjnej zaznaczono, opodatkowanie koszar krajowych było przeciwne ustawie, to też dotyczące zarządzenie, jako bezpodstawne, przez Trybunał administracyjny uchylone być winno.

Wydział krajowy nie poprzestał na akcji wdrożonej przez Wysoki Sejm, która przedstawiała się w formie wzywania c. k. Rządu o uchylenie opodatkowania koszar, a która to akcja ku wielkiemu zdziwieniu bezowocną się okazała, mimo, że miała wszelkie racjonalne podstawy, lecz w drodze instancyi dochodził słusznych praw kraju. Ta droga przy skrupulatnem przestrzeganiu terminów i przy z wielką znajomością rzeczy opracowywaniu rekursów i skarg do Trybunału administracyjnego przez syndyka krajowego dra Bielińskiego okazała się przeciwieście skuteczną, bowiem Trybunał administracyjny po przeprowadzeniu rozprawy przy interwencji dra Bielińskiego i po należytem przedstawieniu stanu sprawy przez niego, orzekł wyrokiem z dnia 8. lipca 1910 l. 7.307, że zaczepione orzeczenia Władz skarbowych, a w szczególności Ministerstwa Skarbu z dnia 28. stycznia 1908 l. 59.352, z dnia 22. grudnia 1908 l. 85 432, z 22. grudnia 1908 l. 83 807, z 21. stycznia 1909 l. 2.501, z 24. lutego 1909 l. 11.456, z 24. lutego 1909 l. 3.732, z 27. czerwca 1909 l. 43.690 i z dnia 6. listopada 1909 l. 77.432 dotyczące opodatkowania koszar, zostają jako ustawowo nieuzasadnione, zniesione.

W ten sposób została uregulowaną sprawa drażliwa, a bez potrzeby tyle pracy tak Wydziałowi krajowemu jak i administracyi podatkowej przynosząca, która właściwie wobec kraju miejsca mieć była nie powinna.

Poruszona w zeszłorocznym sprawozdaniu Komisji administracyjnej sprawa wprowadzenia w koszarach na Wulce instalacyj wodociagowych z powodu, że woda w koszarach jest do picia niezdatną, jest w toku i przy dobrej woli Wydziału krajowego i odpowiednim zajęciu stanowiska, niewątpliwie ku zadowoleniu tak Wydziału krajowego, jak i administracji wojskowej załatwioną zostanie, to też kwestyę tę na razie w zawieszeniu pozostawić należy.

Nie można natomiast pominąć milczeniem sprawy budowy nowych koszar dla wojska, ujeżdżalni wojskowych, budynków na karabiny maszynowe i innych pod rozmaitemi postaciami się pojawiających, bo sprawa ta jest szczególnie dla miast, gdzie pomieszczone są garnizony wojskowe, aktualną, a powiedzieć można i bardzo piękną.

Potrzeby w tym kierunku w wysokim stopniu zwiększać się będą i zwiększać się muszą wobec zamierzonego wprowadzenia dwuletniej służby wojskowej, które jest kwestyą najbliższej przyszłości.

Ciężarowi takiemu gminy nie poddają, bowiem już dzisiaj podatki rządowe i dodatki do podatków przenoszą możliwość finansową miast i gmin, względnie opodatkowanych, to też zdaniem Komisji administracyjnej koniecznie oglądać się należy za środkami, któreby gminy postawiły w możliwości dopełniania obowiązków ustawą kwaterunkową na nie nałożonych.

Fundusz pożyczkowy krajowy dla gmin osób prywatnych na budowę koszar wobec nadzwyczajnego zapotrzebowania, jest zupełnie niedostateczny a najlepszym dowodem tego jest ta okoliczność, że drobna nawet kwota, jak n. p. 30.000 koron, dla gminy miasta Jarosławia wypłaconą jej być może dopiero w roku 1912 a to nie z innej przyczyny jak tylko dla braku gotówki.

Fakt niedostateczności funduszu na budowę koszar, jest ogólnie znany, a brak ten inaczej usunięty być nie może, jak przez dotowanie funduszu koszarowego, albo przez kraj, albo przez c. k. rząd, albowież przez obydwa czynniki wspólnie.

W tym kierunku pojawił się na obecnej sesji sejmowej wniosek poselski odrębny, który również do zwiększenia funduszu koszarowego zdąża, a który niewątpliwie potrzebę funduszu tego uzasadni.

W sprawozdaniu zeszłorocznym przytoczyła komisya administracyjna reskrypt c. k. rządu z dnia 7. lipca 1909 l. 27.081, który nadszedł na wezwanie Wysokiego Sejmu skierowane do c. k. Rządu, ażeby krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla wojska, zasilał ze Skarbu państwowego.

Reskryptem tym odmówił c. k. Rząd zasilania funduszu koszarowego z przy czyn zasadniczych, jak twierdzi, mianowicie dlatego, aby obowiązek kwaterunkowy ciążyący na gminach i kraju nie przechodził na Państwo. Tego zapatrywania podzielać nie można, bowiem dotowanie funduszu z obowiązkiem jego zwrotu żadną miarą za przeniesienie obowiązku kwaterunkowego na Państwo, uważane być nie może.

Druga część reskryptu powyższego rządowego stwierdza, że wdrożoną została akcja zmierzająca do przekazania krajowi ze strony państwa i z jego Skarbu znacznych sum, wskutek czego kraj będzie mógł swoje posłannictwo należycie spełniać. Akcja w tym kierunku nie została ukończoną, a trudno na pewne stwierdzić, czy i kiedy ukończoną zostanie, potrzeby zaś pod względem dostarczania obiektów dla wojska nie ustają i coraz więcej się wzmagają, a jak wyżej podniesiono, z zaprowadzeniem dwuletniej służby wojskowej w dwójnasób wzrosnąć muszą, dlatego zdaniem Komisji administracyjnej, przeciw akcji c. k. Rządu w dotowaniu funduszu koszarowego z obowiązkiem zwrotu Skarbowi wpłacanych sum, jest wskazaną.

Wobec tego Komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 przyjmuje Sejm do wiadomości;

2. Sejm ponawia swe wezwania z las poprzednich i wzywa c. k. Rząd, ażeby krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k. wojska zasilał ze Skarbu państwowego z obowiązkiem zwrotu zasiłków przez c. k. Skarb wpłacanych.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę podniesienia kraj. funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar wziął pod rozwagę i aby na najbliższej sesji sejmowej odpowiednie poczynił wnioski.

Przewodniczący:

Laskowski.

Sprawozdawca:

Maiss.